

Het groot kinderdictee der Nederlandse taal 2009

Dit is de tekst uit het Groot kinderdictee der Nederlandse taal 2009, uitgezonden door de NTR. Op de website van Schooltv zijn vijf dictees terug te vinden die speciaal voor gebruik in de klas zijn ingekort tot ongeveer 15 minuten. Onderstaande tekst en uitleg kun je gebruiken bij het nakijken en bespreken van de dictees in de klas.

Poëzie!

Zin 1:

Alleen als je een vervelende ellendeling, zanikende zeurkous, dooie piet, droge klaas of pasgeboren baby'tje bent, houd je niet van gedichten; anders wel, want poëzie is spelen met taal en wie houdt daar nou niet van?

Zin 2:

Luister maar: op een doordeweekse donderdag doken drieëndertig doofgeboren Deense dames met dikke dijen voor dag en dauw dapper van de duikplank in het diepe.

Zin 3:

Als woorden met dezelfde letter beginnen heet dat alliteratie; dat is een minder bekende manier van rijmen dan eindrijm, zoals: toen de dames een bejaarde van de hoge douwden, heeft die oude het niet drooggehouden.

Uitleg

Poëzie!

Zin 1:

'Zanikende': één k. De i wordt uitgesproken als een toonloze e, en de letter daarna wordt nooit verdubbeld.

'piet' moet met een kleine letter, want het is een soortnaam (een dooie piet); klaas staat ook met een kleine letter in het Groene Boekje.

'dooie': gewoonlijk moet je natuurlijk dode schrijven terwijl je dooie zegt. Hier betekent het 'saaie'. Het bijvoeglijke naamwoord dooie staat niet in het Groene Boekje, en met de betekenis 'dode, saaie' staat het in de Grote Van Dale bij 'dooievisjeseter': 'saaie kerel'. De spelling moet dus beslist dooie zijn.

'pasgeboren': aan elkaar. Vaste combinatie van twee woorden.

'Baby'tje' moet met een apostrof, omdat de y ook wel als korte i uitgesproken kan worden, zoals in 'symbool'. En we willen niet dat iemand 'beebitje' gaat zeggen.

'houd je': zonder t.

Zin 2:

'doordeweekse': aan elkaar.

'doofgeboren', bijvoeglijk naamwoord, aan elkaar. Soms wordt een vaste combinatie van twee woorden aan elkaar geschreven en als samenstelling beschouwd. Dat komt doordat zo'n combinatie heel vaak voorkomt en daardoor aan elkaar groeit.

Zin 3:

Als woorden met dezelfde letter beginnen heet dat alliteratie; dat is een minder bekende manier van rijmen dan eindrijm, zoals: toen de dames een

bejaarde van de hoge douwen, heeft die oude het niet drooggehouden.

'Alliteratie' en 'allitteratie' zijn allebei goed (Groene Boekje). De l moet wel verdubbeld worden; een enkele l is fout.

'Drooggehouden', werkwoord is 'drooghouden', aan elkaar.